

Jeigu pažiūrėtume į modernių daiktų atsiradimo istoriją, pastebėtume, jog absoliučios daugumos kasdien mūsų naudojamų įrankių, įrenginių ar prietaisų vartojimas prasidėjo nuo to, kad kokiam nors tikslui buvo atrastas sprendimas.

Kadaise visi daiktai turėjo tik vieną panaudojimo būdą. Telefonas skambino, televizorius transliavo TV kanalus, garso grotuvai atkūrė plokštelėse, kasetėse ar kompaktiniuose diskuose esančius įrašus. Na, o automobiliai buvo skirti nusigauti iš vieno taško į kitą greičiau, nei tai buvo galima padaryti šuoliuojant žirgu.

Tačiau žmonių noras tobulinti savo aplinką ir sukurti naujoves nuosekliai vedė prie patogesnių kasdienių išradimų. Štai mobilusis telefonas tapo universaliais mūsų vartais į gausybę kasdienių paslaugų internete. Televizoriai jau seniai virtę išmaniaisiais ir gali rodyti ne tik televizijos kanalus, bet ir internete įkeltus vaizdo įrašus, groti mūsų pasirinktą muziką ar net atidaryti internetinius puslapius.

Ne išimtis ir automobiliai – dabar jie ne tik transporto priemonės, bet ir gerokai daugiau poreikių patenkinantys gyvenimo pagalbininkai. Bene seniausiai automobiliuose atsirado mums visiškai įprastas, neatsiejama jų dalimi laikomas įrenginys – saloną šildantis arba vėsinantis klimato valdiklis. Dėl jo kelionės tapo gerokai komfortiškesnės.

Prieš kelis dešimtmečius keturračiuose pradėtos diegti ir išmanesnės technologijos – greičio palaikymo, navigacijos sistemos, kurios taip pat leido patogiau keliauti, atsisakyti klaidžiojimų su popieriniais žemėlapiais ir padidino automobilių funkcionalumą.

Verta paminėti ir tai, kad tokiuose automobiliuose kaip „Tesla“, „Kia“ ar „Mercedes-Benz“, net ir kruizo kontrolė yra gerokai pažengusi į priekį – dabar jie gali ne tik palaikyti greitį, bet ir persirikiuoti į kitą eismo juostą greitkelyje, o, susidarius pavojingai situacijai, savarankiškai sustoti.

Progresas patogesniai gyvenimui

Kuo toliau, tuo daugiau funkcijų atsiranda moderniose transporto priemonėse. Ypatingai šioje srityje išsiskiria elektromobiliai, mat daugelis gamintojų juos kurdami naudoja visiškai naujas dedikuotas platformas, suteikiančias galimybę ne tik diegti modernias funkcijas, bet ir pasiekti, pavyzdžiui, nematytą salono erdvę.

Štai ant E-GMP platformos gaminamo elektromobilio „Kia EV6“ ratų bazės ilgis yra 2900 mm. Palyginimui, panašaus dydžio šeimos krossoverio „Volkswagen Tiguan“ ratų bazė siekia 2679 mm. Didesnis atstumas tarp ašių užtikrina ne tik didesnę erdvę keleiviams ir bagažui,

bet ir komfortiškesnį automobilio valdymą bei stabilumą kelyje.

Žinoma, naujų automobilių funkcionalumas neapsiriboja vien tik erdve ar komfortiškesniu važiavimu, tačiau žengia į kasdienę vartotojų buitį – štai minėtas korėjiečių elektromobilis ne tik pats įkraunamas elektros energija, tačiau per kištukinį lizdą gali ją atiduoti išoriniams prietaisams įprasta namų aplinkai 3,6 kW galia ir 220 V įtampa. Tokia galimybė atsirado įdiegus integruotą baterijos valdymą.

Kištukinis lizdas automobilio salone nėra šios dienos naujovė – 2005-ųjų laidos „Volkswagen Passat“ modelyje jis jau buvo įtrauktas į papildomos įrangos sąrašą. Tačiau į jį buvo galima jungti tik silpnesnius įtaisus, nes lizdas buvo sukonstruotas taip, kad nebūtų galima prijungti galingesnės srovės laido.

Žurnalo „Auto Bild Lietuva“ redaktorius ir keliautojas Vitoldas Milius pasakoja, kad tokie automobilyje esantys įtaisai kaip pilnavertis kištukinis lizdas yra labai patogūs ilgesnėse kelionėse.

„Tokie dalykai automobiliuose labai praverčia, ir mes galime suprasti, iš kur jie ateina. Praeityje, kai tokių dalykų automobiliuose nebuvo, į keliones imdavome srovės keitiklį, kuris iš 12 voltų srovę perdarydavo į 220. Jeigu mes jau tada ieškodavome sprendimo, reiškia tokio funkcionalumo reikėjo“, – atkreipia dėmesį automobilių žinovas.

Toliau kalbėdamas apie tai, kam gali prisireikti kištukinio lizdo mašinoje, pašnekovas pažymi, kad važinėjant mieste greičiausiai jo ir neteks panaudoti – įprastai kasdien reikia įkrauti nebent mobilųjį telefoną, o daugelyje naujų automobilių dabar sumontuoti greitojo krovimo USB-C lizdai, be to, juose yra ir belaidžio krovimo galimybė.

Visiškai kiti poreikiai atsiranda ilgesnėse kelionėse, ir V. Milius čia pateikia vieną ekstremaliausių pavyzdžių. Dakaro ralyje keliautojui jau ne kartą teko vairuoti vieną iš komandas lydinčių transporto priemonių, o pastarosiose varžybose su juo automobilyje sėdėjo fotografų ir operatorių komanda.

„Dakare, kas irgi yra tam tikra kelionė, mums būtų grėsusi prapultis be tų 220V. Pastarajame Dakare važiavome visureigiu, kuriame jau buvo įrengtas kištukinis lizdas automobilio salone, bet mums vis tiek neužteko jo galingumo. Jungėme ganėtinai storą laidą tiesiai prie akumuliatoriaus ir salone turėjome galingą, šiek tiek kaistančią plytą, nuo kurios krovėme kompiuterius, fotoaparatus ir kitą įrangą“, – apie nepatogumus ir sprendimų paiešką pasakoja V. Milius.

Beje, ilgose kelionėse puikiai praverčia ir tokios funkcijos kaip papildytos realybės projekcinis ekranas, leidžiantis matyti visą reikalingiausią informaciją neatitraukus akių nuo kelio. Taip pat kelionės saugumą užtikrina sistemos, pastoviai stebinčios aplinką – išbėgus pėsčiajam į kelią ar kitam automobiliui staiga atsidūrus važiavimo trajektorijoje, pats elektromobilis dabar geba sustabdyti ir išvengti susidūrimo.

Visa tai į automobilius atėjo kartu su naujausių technologijų pažanga – pastaroji sistema „Kia EV6“ elektromobilyje naudoja ne tik didelės raiškos kameras, bet ir radaro informaciją, kurią daug kartų per sekundę vertina ir atitinkamas komandas automobilio valdymo blokui perduoda kompiuteris.

Niekada nežinai, kada prireiks

Galimybė turėti net iki 3,6 kW išėjimo galios kištukinį lizdą automobilio išorėje, prie kurio, vaizdžiai tariant, galima ilgiau nei 24 valandoms vienu metu prijungti 55 colių įstrižainės televizorių ir oro kondicionierių, anot V. Miliaus, gali praversti bet kada. Pašnekovas juokaudamas pasakoja, kad, bandydamas tokias sąlygas suteikiantį elektromobilį, prie jo prijungė žoliapjovę ir pasirūpino savo kiemo pievute.

„Niekada nežinai, kas gyvenime nutiks ir kada elektros prireiks, bet tokia galimybė visada yra. Pavyzdžiui, išskylaujant galima turėti įvairių prietaisų – tie patys daiktai dažniausiai būna dujiniai, benzininiai arba elektriniai. Viryklė ar koks nors grilis gali būti tiek dujiniai, tiek ir elektriniai“, – apie galimus poreikius svarsto V. Milius.

Žinoma, elektra nebūtinai bus reikalinga vien tik traukiant išskylauti – galimybė prijungti bet kurį buitinių elektros prietaisą praverčia, pavyzdžiui, panūdus išsisiurbti automobilį. Jeigu kas yra bandęs į 12V lizdą jungiamus automobilinius siurblius, gerai žino, kad jie negali pasigirti tokia galia kaip naminiai, tad, turint kištukinį lizdą automobilyje, ne tik bus galima kruopščiau išsiurbti saloną, bet ir sutaupyti neperkant papildomo įrenginio būtent šiam tikslui.

Tiesa, „Kia EV6“ sumontuota V2L (vehicle to load) technologija leidžia gerokai daugiau – prireikus įmanoma net įkrauti kito elektromobilio bateriją. Turint Pietų Korėjos gamintojo elektromobilyje montuojamą talpią 77,4 kWh bateriją, elektros energijos dažnu atveju užteks pasidalyti ir su tais, kam jos pritrūks.

Modernūs elektromobiliai tampa daugiafunkciais prietaisais – laimi
jų naudotojai

